

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDES LĒMUMS**Nr. 357/15/COL****(2015. gada 23. septembris)****izbeigt formālo izmeklēšanu par valsts atbalstu futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* (Norvēģija)
[2016/906]**

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDE (TURPMĀK TEKSTĀ – “UZRAUDZĪBAS IESTĀDE”),

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu (turpmāk tekstā – “EEZ līgums”), jo īpaši tā 61. pantu un 26. protokolu,

ņemot vērā Nolīgumu starp EBTA valstīm par Uzraudzības iestādes un Tiesas izveidi (turpmāk tekstā – “Uzraudzības iestādes un Tiesas nolīgums”), jo īpaši tā 24. pantu,

ņemot vērā Uzraudzības iestādes un Tiesas nolīguma 3. protokolu (turpmāk tekstā – “3. protokols”), jo īpaši tā II daļas 7. panta 3. punktu,

tā kā:

I. FAKTI**1. Procedūra**

- (1) Pamatojoties uz saņemtajām sūdzībām un tirgus informāciju, Uzraudzības iestāde 2013. gada 31. oktobrī informēja Norvēģijas iestādes par iespējamu valsts atbalstu attiecībā uz finansējumu jaunam futbola stadionam Sandefjordā (*Sandefjord*) (dokuments Nr. 686574). Tajā pašā sarakstē Uzraudzības iestāde pieprasīja informāciju par iespējamo atbalsta pasākumu, un Norvēģijas iestādes minēto informāciju sniedza 2013. gada 29. novembrī (dokumenti Nr. 691773 un 691774).
- (2) Uzraudzības iestāde 2014. gada 16. janvārī pieprasīja Norvēģijas iestādēm papildu informāciju (dokuments Nr. 694963), kas tika sniegta 2014. gada 14. februārī (dokuments Nr. 699518).
- (3) Pamatojoties uz Uzraudzības iestādes rīcībā esošo informāciju, 2014. gada 22. oktobrī tā nolēma pieņemt Lēmumu Nr. 444/14/COL sākt formālu izmeklēšanas procedūru par atbalstu futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* un aicināja Norvēģijas iestādes sniegt piezīmes. Lēmums 2015. gada 15. janvārī tika publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*, aicinot trešās personas iesniegt piezīmes viena mēneša laikā no tā publicēšanas dienas.
- (4) Norvēģijas iestādēm iesniedza piezīmju iesniegšanas termiņa pagarinājumu līdz 2014. gada 23. decembrim, un tās minētajā dienā iesniedza piezīmes (dokumenti Nr. 733899–733901). Nekādas citas piezīmes Uzraudzības iestāde nesaņēma.

2. Labuma guvējs – *Sandefjord Fotball AS*

- (5) Futbola klubs *Sandefjord Fotball* ir apvienība, kas dibināta 1998. gadā, pamatojoties uz sadarbības nolīgumu starp diviem lielākajiem Sandefjordas rajona futbola klubiem, proti, *Sandefjord Ballklubb* un *IL Runar*. Sadarbības mērķis bija izveidot Sandefjordā profesionālu futbola komandu, kas varētu iekļūt Norvēģijas augstākajā divīzijā.
- (6) *Sandefjord Fotball AS*, sabiedrība ar ierobežotu atbildību, vada profesionālo (“elites”) komandu⁽¹⁾. Sadarbības pamatā starp futbola klubu *Sandefjord Fotball* un *Sandefjord Fotball AS* ir Norvēģijas Futbola asociācijas prasības. Klubs pārvalda arī amatieru komandu un junioru futbola komandu. Tas vada arī futbola vasaras nometnes un organizē reģionālās futbola sacensības gados jauniem amatieriem.

⁽¹⁾ Sīkāka informācija par labuma guvēju pieejama Lēmumā Nr. 444/14/COL.

3. Pasākuma apraksts

3.1. Vispārīga informācija

- (7) Līdz 2007. gadam futbola kluba *Sandefjord Fotball* elites komanda treniņu vajadzībām un sacīkstēm izmantoja pašvaldības stadionu, kas atrodas *Bugårdsparken*. Tomēr šis stadions neatbilda Norvēģijas futbola federācijas prasībām attiecībā uz klubiem, kas spēlē augstākajā divīzijā. Tika aplēsts, ka esošā stadiona modernizācija izmaksātu aptuveni NOK 40 miljonus, ko Sandefjordas pašvaldība nevēlējās ieguldīt.

3.2. Jauna stadiona būvniecība

- (8) Sandefjordas pašvaldība un *Sandefjord Fotball AS* 2005. gadā apsprieda iespēju būvēt jaunu stadionu. Pašvaldība piekrita nodrošināt nepieciešamo zemi, un *Sandefjord Fotball AS* – finansēt un pārvaldīt stadionu.
- (9) Pašvaldība iegādājās vairākus zemes gabalus Pindsles (*Pindsle*) rajonā kopumā par aptuveni NOK 3,7 miljoniem. Šī zeme tolaik skaitījās lauksaimniecības zeme. Pašvaldības 2005. gada 6. septembra lēmumā, ar ko atļāva veikt iegādi, tika paredzēta zemes zonējuma maiņa uz izmantojumu komercdarbības vajadzībām un pieprasīta stadiona būvniecība. Jaunajā zonējuma plānā zeme tika sadalīta divās daļās: zemes gabals 152/96 bija paredzēts jauktam izmantojumam stadiona un komercdarbības vajadzībām, un zemes gabals 152/97 – komercdarbības vajadzībām. Ar 2006. gada 28. novembra nolīgumu abi zemes gabali tika nodoti diviem *Sandefjord Fotball AS* pilnībā piederošiem meitasuzņēmumiem: zemes gabals 152/96 – *Sandefjord Fotball Stadion AS* un zemes gabals 152/97 – *Sandefjord Fotball Næring AS*.
- (10) Saskaņā ar nolīgumu *Sandefjord Fotball AS* atbildēja par nepieciešamā finansējuma organizēšanu stadiona būvniecībai. Projekta būvniecības izmaksas tika aplēstas NOK 110 miljonu apmērā. *Sandefjord Fotball AS* ieguldītu NOK 70 miljonus no pašu kapitāla, no ārējiem ieguldītājiem, no tiesību uz nosaukumu pārdošanas utt. un atlikušos NOK 40 miljonus ņemtu kredītā. *Sandefjord Fotball AS* ieguldījumu daļēji piesaistītu, pārdodot zemi, kas pēc zonējuma paredzēta komercdarbības vajadzībām (zemes gabals 152/97), uzņēmumam *Pindsle Property AS*.
- (11) Bez stadiona būvniecības nolīgumā bija paredzētas vairākas citas saistības. Konkrētāk, *Sandefjord Fotball AS* uzņēmās stadionam paredzētajā zemes gabalā veikt ceļa būvdarbus un segt izmaksas saistībā ar vecā stadiona pārtraukto izmantošanu, tostarp remontdarbiem.
- (12) Drīz pēc nolīguma parakstīšanas uzņēmuma *Sandefjord Fotball Næring AS*, kam piederēja zemes gabals 152/97, akcijas par NOK 40 miljoniem iegādājās *Pindsle Property AS*. Pirms pārdošanas netika veikts uzņēmuma novērtējums.
- (13) Jaunā stadiona būvniecība tika pabeigta 2007. gada jūlijā, un kopējās būvniecības izmaksas bija NOK 110 miljoni (!). Papildus futbola laukumam un tribīnēm stadionā tika ierīkota arī cita infrastruktūra, tostarp vieglatlētikas laukums, fitnesa centrs un sanāksmju telpas. Šī infrastruktūra tiek bez maksas iznomāta citām organizācijām (galvenokārt amatieru sporta organizācijām).

3.3. Stadiona pārdošana, kas sekoja vēlāk

- (14) *Sandefjord Fotball AS* 2009. gadā saskārās ar finansiālajām grūtībām. Klubs nolēma piesaistīt līdzekļus, pārdodot *Sandefjord Fotball Stadion AS* (uzņēmumu, kam piederēja stadions un ar to saistītā infrastruktūra uz zemes gabala 152/96) uzņēmumam *Pindsle Property AS*. Šoreiz saskaņā ar Norvēģijas tiesību aktiem bija nepieciešams trešās personas uzņēmuma veikts novērtējums, jo vairākām personām bija amati valdē un akciju paketes gan uzņēmumā, gan *Pindsle Property AS*.
- (15) Ekspertu 2009. gada 6. aprīlī sniegtajā ziņojumā *Sandefjord Fotball Stadion AS* novērtēts no NOK 14 miljoniem līdz NOK 16 miljoniem. Uzņēmums tika pārdots par NOK 15 miljoniem 2009. gada 9. jūnijā.

(!) Norvēģijas iestādes apstiprināja, ka sākotnējais ieguldījums bija NOK 110 miljoni. Tomēr klubs pēc tam ieguldīja vēl NOK 17 miljonus aprikojumā un iekārtās, galvenokārt kluba biedru veiktā darba veidā (*dugnadsarbeid*).

4. Lēmums par procedūras sākšanu

- (16) Uzraudzības iestāde 2014. gada 22. oktobrī pieņēma Lēmumu Nr. 444/14/COL sākt formālu izmeklēšanas procedūru par atbalstu futbola klubam *Sandefjord Fotball AS*.
- (17) Savā lēmumā Uzraudzības iestāde pieņēma sākotnējo secinājumu, ka zemes nodošana futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* ir valsts atbalsts EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē. Konkrētāk, Uzraudzības iestāde uzskatīja, ka nodošana tika veikta zem tirgus vērtības gan zemes gabala 152/96 (pēc zonējuma paredzēts jauktam izmantojumam stadiona un komercdarbības vajadzībām), gan zemes gabala 152/97 (pēc zonējuma paredzēts komercdarbības vajadzībām) gadījumā.
- (18) Tā kā Norvēģijas iestādes nesniedza nekādus iebildumus par saderības novērtējumu, Uzraudzības iestādei bija šaubas, vai pasākumu varētu atzīt par saderīgu ar EEZ līguma darbību.

5. Norvēģijas iestāžu sniegtās piezīmes

- (19) Norvēģijas iestādes sniedza piezīmes saistībā ar lēmumu par procedūras sākšanu 2014. gada 23. decembra vēstulē (dokumenti Nr. 733899–733901).

5.1. Darījums neietver valsts atbalstu

- (20) Norvēģijas iestādes savās piezīmēs norāda, ka Sandefjordas pašvaldības veiktā zemes nodošana futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* nebija saistīta ar valsts atbalstu, jo iespējamajam labuma guvējam nebija piešķirtas nekādas priekšrocības.
- (21) Norvēģijas iestādes jo īpaši norāda, ka konkrētās zemes tirgus vērtība darījuma laikā bija negatīva, un šajā saistībā iesniedza ekspertu novērtējumu, kas sniegts 2014. gada 5. februārī. Galvenais iemesls zemes iespējamajai negatīvajai vērtībai ir tāds, ka *Sandefjord Fotball AS* darījuma ietvaros bija pienākums (saskaņā ar zemes nodošanas nosacījumiem, kā arī atbilstoši zonējuma noteikumiem) būvēt futbola stadionu un ka stadiona būvniecības izmaksas pārsniedza zemes vērtību.
- (22) Atbilstoši Norvēģijas iestāžu informācijai pienākumu būvēt stadionu likumīgi varēja noteikt kā "īpašu pienākumu" saskaņā ar V daļas 2.2. punkta c) apakšpunktu Uzraudzības iestādes Pamatnostādnēs par valsts atbalsta elementiem, publiskām iestādēm pārdodot zemi un ēkas (turpmāk tekstā – "Zemes pārdošanas pamatnostādnes")⁽¹⁾.

5.2. Jebkāds atbalsta apjoms būtu ļoti ierobežots

- (23) Kas attiecas uz iespējamā valsts atbalsta apjomu, Norvēģijas iestādes norāda, ka gadījumā, ja Uzraudzības iestāde konstatētu, ka konkrētajai zemei bija pozitīva tirgus vērtība, šī vērtība būtu ļoti ierobežota.
- (24) Norvēģijas iestādes paskaidro, ka lauksaimniecības zeme Norvēģijā tiek īpaši aizsargāta. Uz tās pārdošanu un/vai izmantojuma maiņu citām vajadzībām attiecas stingras kontroles, ko īsteno reģionālās lauksaimniecības pārvaldes. Konkrētās zemes gadījumā kompetentā lauksaimniecības pārvalde akceptēja zonējuma priekšlikumu, tikai pamatojoties uz sabiedriskās intereses mērķi būvēt stadionu. Attīstītājam nebūtu bijis iespējams iegādāties zemi tikai komercdarbības vajadzībām. Tādējādi uz zemes nodošanu nevar attiecināt tirgus ieguldītāja principu. Norvēģijas iestādes drīzāk uzskata, ka jebkāda tirgus novērtējuma pamatā jābūt lauksaimniecības zemes cenai, kas bija vienīgais reālais alternatīvais izmantojums.

⁽¹⁾ Uzraudzības iestādes Pamatnostādnes par valsts atbalsta elementiem, publiskām iestādēm pārdodot zemi un ēkas, pieņemtas 1999. gada 17. novembrī. Pieejamas tīmekļa vietnē: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

- (25) Alternatīvā variantā, kas attiecas uz tās zemes vērtību, kura pēc zonējuma paredzēta komercdarbības vajadzībām (zemes gabals 152/97), Norvēģijas iestādes norāda, ka *Pindsle Property AS*, uzņēmums, kas iegādājās *Sandefjord Fotball Næring AS* par NOK 40 miljoniem, samaksāja vairāk par tirgus cenu. Pamatojot šo argumentu, tās atsaucas uz novērtējuma ziņojumu (dokumenta Nr. 699518 11. pielikums), kurā secināts, ka zemes gabala 152/97 tirgus vērtība bija aptuveni NOK 15 miljoni ⁽¹⁾. Novērtējuma pamatā ir vidējā cena par zemi, kas pēc zonējuma paredzēta komercdarbības vajadzībām Pindsles rajonā darījuma laikā.
- (26) Turklāt Norvēģijas iestādes norāda, ka jebkurā gadījumā atbalsta apjoma aprēķināšanas nolūkā jāveic vairāki atskaitījumi. Šie atskaitījumi izriet no konkrētām *Sandefjord Fotball AS* saistībām pašvaldības labā atbilstoši 2006. gada 28. novembra nolīgumam: i) NOK 2,6 miljoni vecā stadiona rekonstrukcijai; ii) NOK 400 000 prožektoru nomainībai vecajā stadionā; iii) NOK 1,5 miljoni publisko ceļu būvniecībai un iv) NOK 5 miljoni apkārteļa būvniecībai un gājēju pārejai. Tādējādi nolīgums paredzēja, ka *Sandefjord Fotball AS* jāsedz izmaksas NOK 9,5 miljonu apmērā (atbilstoši tā laika aplēsēm), sniedzot pakalpojumus pašvaldībai ⁽²⁾.

5.3. *Jebkāds iespējams valsts atbalsts būtu jāatzīst par saderīgu*

- (27) Norvēģijas iestādes norāda, ka gadījumā, ja Uzraudzības iestāde konkrētajā darījumā konstatētu valsts atbalsta elementu, jebkāds šāds atbalsts būtu jāatzīst par saderīgu ar EEZ līguma darbību atbilstoši tā 61. panta 3. punkta c) apakšpunktam.
- (28) Norvēģijas iestādes uzsver, ka sporta veicināšana, tostarp sporta infrastruktūras būvniecība, ir mērķis kopīgās interesēs. Tās arī norāda, ka konkrētajā gadījumā valsts atbalsts ir vajadzīgs un ka tas ir atbilstošs instruments.
- (29) Konkrētāk, Norvēģijas iestādes paskaidro, ka Sandefjordā bija nepieciešams jauns stadions. Tās norāda uz esošo pašvaldības stadiona lielo izmantošanas noslogojumu, jo to tajā laikā izmantoja *Sandefjord Fotball* un citas komandas. Turklāt bija vajadzīgs modernāks stadions, kas atbilstu Norvēģijas Futbola asociācijas licencēšanas prasībām, lai ļautu *Sandefjord Fotball* elites komandai – kura darbojās atbilstoši pagaidu atbrīvojumam – saglabāt vietu Norvēģijas augstākajā līgā.
- (30) Sandefjordas pašvaldība pārbaudīja iespēju modernizēt esošo stadionu, tomēr modernizācija nenovērstu kapacitātes trūkumu. Turpretī jauna stadiona būvniecība atrisinātu gan kapacitātes, gan licencēšanas problēmas un turklāt radītu futbola sacensību norises vietu Vestfoldas (*Vestfold*) novadā. Kā redzams turpmāk norādītajā tabulā, jauno stadionu izmanto dažādi klubi. Turklāt vecais pašvaldības stadions ir rekonstruēts (*Sandefjord Fotball AS* finansējums), un tagad to pilnībā izmanto vietējie sporta klubi (vieglatlētikas un futbola), skolas un plaša sabiedrība. Tas arī apliecina, ka Sandefjordā bija vajadzīgs jauns stadions un ka jebkāds valsts atbalsts bija atbilstošs. Turklāt esošā stadiona modernizācijai būtu bijis vajadzīgs pašvaldības ieguldījums aptuveni NOK 40 miljonu apmērā, bez jebkādam izredzēm piesaistīt privātu finansējumu.
- (31) Norvēģijas iestādes arī norāda, ka jebkāds atbalsts būtu samērīgs. Vispirms tās norāda uz to, ka lielāko daļu jaunā stadiona ieguldījumu izmaksu finansēja *Sandefjord Fotball AS*, kas sedza maksimālo iespējamo būvniecības izmaksu summu no pašu resursiem un bankas aizdevumiem. Šis pašu ieguldījums nodrošināja, ka atbalsta apjoms tika samazināts līdz minimumam.
- (32) Norvēģijas iestādes arī izceļ nekomerciālos sociālos un amatieru sporta pasākumus, kuri ir kļuvuši iespējami, pateicoties stadiona būvniecībai. Esošais pašvaldības stadions tagad ir pilnībā pieejams amatieru sporta vajadzībām. Turklāt daudzi amatieru sporta un sociālie pasākumi, tostarp skolu pasākumi, regulāri norisinās jaunajā stadionā.

⁽¹⁾ Novērtējuma ziņojumā zemes gabalu 152/96 un 152/97 kopējā vērtība aplēsta NOK 31 miljona apmērā. NOK 15 miljoni izriet no šīs aplēses sadalījuma atbilstoši abu zemes gabalu attiecīgajiem izmēriem.

⁽²⁾ Galīgo izmaksu summa sasniedza NOK 12 miljonus, un papildu izmaksas sedza *Pindsle Property AS*.

- (33) Lai uzskatāmi parādītu šo punktu, Norvēģijas iestādes ir iesniegušas šādu tabulu, kurā apkopotas aplēses par to, kā dažādi lietotāji gada laikā noslogojuši stadionu laikposmā no 2007. līdz 2014. gadam:

Klubs	Pasākumi	Stundas gadā	Maksājums
<i>Sandefjord Fotball</i> elites komanda	20 sacīkstes (aprīlis–oktobris/novembris) 100 h Treniņi no aprīļa līdz oktobrim/novembrim, 2 h × 5 × 16 = 160 h ⁽¹⁾	260	jā
<i>Sandefjord Fotball</i> junioru un iesācēju komandas	Treniņi un sacīkstes no maija līdz septembrim	60	jā
Sadarbības klubi	Treniņi un sacīkstes no maija līdz septembrim	30	nē
Sadarbības klubi	Telpas kursiem un konferencēm, svinībām, treneru un menedžeru forumiem, lekcijām	30	nē
<i>Sandar IL</i> (sporta klubs)	<i>Sandar</i> kausa finālspēles 14–19 gadus veciem jauniešiem, tostarp atklāšanas ceremonija (un ģērbtuvju izmantošana)	25	nē
<i>Vestfold Fotballkrets</i> (novada futbola asociācija)	Sandefjordas un pārējo novada komandu pulcēšanās 14–16 gadu vecuma grupā, tostarp treniņi un sacīkstes, kursi un treneru apmācības	30	nē
<i>Sandefjord Fotball Bredde</i> (bērnu un jauniešu sports), amatieru turnīri	Kluba administrācija izmanto telpas kursiem un konferencēm. Futbola nometne vasaras, rudens un Lieldienu brīvlaikā 6–12 gadu vecuma grupā futbola laukumā. Amatieru turnīri "Uzņēmuma kausi"	90	nē

⁽¹⁾ Ziemā elites komanda trenējas uz mākslīgās zāles seguma laukuma, bet izmanto ģērbtuves un citas stadiona iekštelpas.

- (34) Turklāt tuvējās skolas un vairāki sporta klubi darb dienās izmanto vieglatlētikas laukumu. Stadionā norisinās arī skolu organizētas aktivitāšu dienas.
- (35) Tādējādi stadions vairāk nekā 50 % apjomā tiek izmantots neprofesionāliem mērķiem. Galvenais ierobežojums neprofesionālā izmantojuma turpmākam palielinājumam ir dabīgās zāles seguma laukuma izturība ⁽¹⁾. Profesionālajai komandai ir nodrošināta privilēģēta stadiona pieejamība, rezervējot futbola laukumu mājas sacīkstēm, kā arī privilēģēta futbola laukuma pieejamība treniņu vajadzībām. Iekštelpas (piemēram, ģērbtuves un biroju telpas) visu gadu var izmantot ikviena organizācija.
- (36) Kā redzams iepriekšējā tabulā, lielākā daļa stadiona neprofesionālo izmantotāju nemaksā nekādu nomas maksu. Turpretī elites komanda par stadiona izmantošanu maksā gada nomas maksu NOK 3 miljonu apmērā plus 20 % no pārdoto biļešu apjoma. Norvēģijas iestādes uzskata, ka šī summa atbilst tirgus nomas maksai: līdzīgas komandas maksā nomu par stundu diapazonā no NOK 2 000 līdz NOK 5 000, kas rezultātā dod kopējo nomas maksu, kura ir zemāka par NOK 3 miljoniem gadā. Tāpēc Norvēģijas iestādes uzskata, ka *Sandefjord Fotball* elites komanda negūst labumu no jebkādam priekšrocībām, salīdzinot ar tās konkurentiem, saistībā ar nomas maksu, kuru tā maksā par stadiona izmantošanu.

⁽¹⁾ Ir plāni ierīkot mākslīgās zāles seguma laukumu, kas ļautu palielināt izmantojumu.

- (37) Turklāt Norvēģijas iestādes uzsver, ka jebkāda ietekme uz tirdzniecību un konkurenci būtu ļoti ierobežota, jo šis klubs ir vietējas nozīmes klubs. Biļetes uz mājas sacīkstēm parasti pārdod tikai uz vietas un Norvēģijas vieskomandu atbalstītājiem. Ieņēmumi no tirdzniecības kioskiem sacīkšu laikā mainās no NOK 600 000 līdz NOK 1 miljonom gadā. Kas attiecas uz firmas precēm, tirgus lielākoties ir ierobežots uz Vestfoldas novada atbalstītājiem. Starp klubiem nav konkurences attiecībā uz šiem izstrādājumiem. Arēnas nosaukums ir pārdots *Komplett.no*, kas ir Sandefjordā reģistrēts elektronikas interneta veikals. Arēnā reklamējas tikai vietējie uzņēmumi.
- (38) Arī attiecībā uz spēlētāju tirgu ietekme uz tirdzniecību un konkurenci ir ierobežota. *Sandefjord Fotball AS* apmainās ar spēlētājiem tikai ļoti ierobežotā apmērā un tikai ar citiem Norvēģijas klubiem. Piemēram, laikposmā no 2011. līdz 2013. gadam apmaiņa ar spēlētājiem rezultātā deva tikai NOK 1,35 miljonus ieņēmumus un NOK 860 000 izdevumus.
- (39) Kas attiecas uz televīzijas apraides tiesībām, Norvēģijas iestādes paskaidro, ka šīs tiesības centralizēti pārvalda Norvēģijas Futbola asociācija. Kluba ieņēmumu daļa ir atkarīga no tā vietas divās augstākajās Norvēģijas līgās. Tā kā ārpus Norvēģijas nav faktiskas intereses par Norvēģijas līgu, šīs televīzijas apraides tiesības reāli nekādi neietekmē tirdzniecību un konkurenci.

II. NOVĒRTĒJUMS

1. Valsts atbalsta esība

- (40) EEZ līguma 61. panta 1. punktā ir noteikts: "Ja vien šis līgums neparedz ko citu, ar līgumu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir EK dalībvalsts vai EBTA valsts vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem, un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp Līgumslēdzējām pusēm."
- (41) Tas nozīmē, ka pasākums ir valsts atbalsts EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē, ja kumulatīvi ir izpildīti šādi nosacījumi: pasākumu ir atļāvusi valsts vai tajā ir izmantoti valsts līdzekļi, tas piešķir selektīvu ekonomisko priekšrocību kādam uzņēmumam un tas var ietekmēt tirdzniecību starp līgumslēdzējām pusēm un izkropļot konkurenci.

1.1. Valsts līdzekļi

- (42) Lai būtu valsts atbalsts, pasākums ir jāatļauj valstij vai tajā jāizmanto valsts līdzekļi. Valsts jēdziens attiecas ne tikai uz centralizēto valdību, bet aptver arī visus valsts pārvaldes līmeņus (tostarp pašvaldības), kā arī publiskos uzņēmumus⁽¹⁾.
- (43) Konkrēto zemi iegādājās Sandefjordas pašvaldība un tad to nodeva diviem *Sandefjord Fotball AS* meitasuzņēmumiem. Tāpēc Uzraudzības iestāde secina, ka zemes nodošanā ir iesaistīti valsts līdzekļi.

1.2. Uzņēmums

- (44) Atbilstoši vispārāzītai tiesu praksei uzņēmumi ir saimnieciskās darbības iesaistīti subjekti neatkarīgi no to juridiskā statusa un veida, kādā tie tiek finansēti⁽²⁾. Saimnieciskās darbības ir darbības, kurās ietilpst preču vai pakalpojumu piedāvāšana tirgū⁽³⁾.
- (45) *Sandefjord Fotball AS* ir profesionāls futbola klubs, kuru vada kā privātu uzņēmumu. Tas darbojas vairākos tirgos, tostarp futbolistu pārvietošanas jeb transfēra tirgū, kā arī biļešu tirdzniecības, televīzijas apraides tiesību, kluba suvenīru pārdošanas un sponsorēšanas jomā.

⁽¹⁾ Komisijas 2006. gada 16. novembra Direktīvas 2006/111/EK par dalībvalstu un publisku uzņēmumu finansiālo attiecību pārredzamību, kā arī par dažu uzņēmumu finanšu pārredzamību (OV L 318, 17.11.2006., 17. lpp.) 2. pants ir iestrādāts EEZ līguma XV pielikuma 1.a punktā.

⁽²⁾ Spriedums lietā *Höfner un Elser/Macroton*, C-41/90, EU:C:1991:161, 21.–22. punkts; spriedums lietā *Pavlov un citi*, apvienotās lietas C-180/98 līdz C-184/98, EU:C:2000:428; un spriedums lietā *Private Barnehagers Landsforbund/EBTA* Uzraudzības iestāde, E-5/07, EBTA Tiesas ziņojums (2008), 61. lpp., 78. punkts.

⁽³⁾ Spriedums lietā *Ministero dell'Economica e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA*, C-222/04, EU:C:2006:8, 108. punkts.

- (46) Tādējādi Uzraudzības iestāde secina, ka *Sandefjord Fotball AS* ir uzņēmums EEZ līguma 61. panta nozīmē.

1.3. **Ekonomiskā priekšrocība**

- (47) Zemes nodošana uzņēmumam var radīt ekonomisku priekšrocību, jo īpaši, ja tā tiek veikta par cenu, kas ir zem tirgus cenas.
- (48) Darījums, kurā tiek veikta valsts līdzekļu nodošana, nav valsts atbalsts, ja to veic saskaņā ar parastiem tirgus apstākļiem, nepiešķirot priekšrocību kādam uzņēmumam ⁽¹⁾. To sauc par tirgus ekonomikas dalībnieka principu.

1.3.1. *Zemes gabala 152/96 nodošana*

- (49) Laikā, kad zemes gabals 152/96 tika nodots *Sandefjord Fotball AS*, tas pēc zonējuma bija paredzēts futbola stadiona būvniecībai un komercdarbības vajadzībām. Tādējādi, lai saņemtu plānošanas atļauju, jebkādos būvdarbos uz šā zemes gabala jāietilpst stadionam. Ņemot vērā to, ka stadiona būvniecības izmaksas pārsniedza jebkādu potenciālo zemes vērtību, Norvēģijas iestādes norāda, ka zemes gabala 152/96 tirgus cena bija nulle vai pat negatīva.
- (50) Uzraudzības iestāde atzīmē, ka zonēšanas saistības var ietekmēt zemes tirgus cenu. Tomēr saistības būvēt futbola stadionu nevar samazināt tirgus cenu līdz nullei, jo īpaši tāda darījuma gadījumā, kura mērķis ir palīdzēt futbola klubam būvēt jaunu stadionu ⁽²⁾.
- (51) Turklāt Uzraudzības iestāde atsaucas uz savu Zemes pārdošanas pamatnostādņu 2.2. iedaļas d) punktu, kurā norādīts, ka parasti "tirgus vērtību nevajadzētu noteikt zem sākotnējām ⁽³⁾ izmaksām vismaz trīs gadu laikposmā pēc iegādes, ja vien neatkarīgs novērtētājs skaidri nekonstatē zemes un ēku tirgus cenu vispārēju samazinājumu attiecīgajā tirgū". Konkrētajā gadījumā Sandefjordas pašvaldība iegādājās zemi, kas vēlāk tika sadalīta zemes gabalos 152/96 un 152/97 par NOK 3,7 miljoniem. Uzraudzības iestāde atzīmē, ka zemes nodošana *Sandefjord Fotball AS* notika par cenu, kas zemāka par iegādes izmaksām, kuras bija pašvaldībai.
- (52) Pamatojoties uz iepriekšminēto, Uzraudzības iestāde secina, ka zemes gabala 152/96 nodošana radīja ekonomisko priekšrocību futbola klubam *Sandefjord Fotball AS*.

1.3.2. *Zemes gabala 152/97 nodošana*

- (53) Laikā, kad zemes gabals 152/97 tika nodots futbola klubam *Sandefjord Fotball AS*, tas pēc zonējuma bija paredzēts komercdarbības vajadzībām. Norvēģijas iestādes norāda, ka zemes gabala 152/97 nodošana būtu jānovērtē, ņemot vērā 2006. gada 28. novembra nolīgumu, kas jo īpaši uzliek saistības futbola klubam apmaiņā pret zemi būvēt stadionu. Ņemot vērā to, ka stadiona aplēstās būvniecības izmaksas pārsniedza zemes vērtību, nodošana nevarēja izraisīt ekonomiskās priekšrocības piešķiršanu.
- (54) Uzraudzības iestāde atzīmē, ka zemes gabals 152/97 pēc zonējuma ir paredzēts komercdarbības vajadzībām. Saskaņā ar plānošanas noteikumiem attiecībā uz šo zemes gabalu tādējādi neattiecas saistības būvēt stadionu. Tāpat nebija nekāda saistoša ierobežojuma, pamatojoties uz zemes gabala agrāko zonējumu lauksaimniecības zemes vajadzībām, kas bija laikā, kad zeme tika nodota *Sandefjord Fotball AS*. Tikai 2006. gada 28. novembra nolīgums uzliek saistības futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* organizēt un finansēt stadiona būvniecību. Tas ir vienīgais juridiskais instruments, kas paredz, ka zemes gabals 152/97 tiek pārdots, lai finansētu daļu no būvniecības.

⁽¹⁾ Spriedums lietā *SFEI un citi*, C-39/94, EU:C:1996:285, 60.–61. punkts.

⁽²⁾ Šajā saistībā Uzraudzības iestāde atsaucas arī uz savu Zemes pārdošanas pamatnostādņu 2.2. iedaļas c) punktu, kurā norādīts, ka, veicot novērtējumu, "... saistības, kuru izpilde vismaz daļēji ir pircēja paša interesēs, būtu jānovērtē, ievērojot šo faktu".

⁽³⁾ T. i., iegādes izmaksas, kas radušās attiecīgajai publiskajai iestādei.

- (55) Uzraudzības iestāde uzskata, ka tirgus ekonomikas dalībnieks, kas pārdod zemi, nenoteiktu šādas prasības attiecībā uz stadiona būvniecību vai finansējumu. Tāpēc Uzraudzības iestāde nevar pieņemt argumentu, ka līgumiskā saikne starp zemes gabala 152/97 nodošanu futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* un stadiona būvniecību būtu jāņem vērā, novērtējot, vai ir ekonomiskā priekšrocība.
- (56) Turklāt Uzraudzības iestāde atzīmē, ka drīz pēc nodošanas *Sandefjord Fotball AS* pārdeva uzņēmuma *Sandefjord Fotball Næring AS* – uzņēmuma, kam piederēja zemes gabals 152/97, – akcijas uzņēmumam *Pindsle Property AS* par NOK 40 miljoniem. Šī pārdošana liecina, ka konkrētajai zemei bija ekonomiskā vērtība.
- (57) Pamatojoties uz iepriekšminēto, Uzraudzības iestāde secina, ka zemes gabala 152/97 nodošana radīja ekonomisko priekšrocību futbola klubam *Sandefjord Fotball AS*.

1.4. **Selektivitāte**

- (58) Iespējamais valsts atbalsts izriet no darījuma starp Sandefjordas pašvaldību un *Sandefjord Fotball AS*. Tas ir selektīvs pasākums EEZ līguma 61. panta nozīmē tādā ziņā, ka tas attiecas tikai uz vienu konkrētu uzņēmumu.

1.5. **Konkurences izkropļošana un ietekme uz tirdzniecību starp līgumslēdzējām pusēm**

- (59) Atbilstoši tiesu praksei par ietekmi uz tirdzniecību un konkurences izkropļošanu Uzraudzības iestādei “ir pienākums nevis noteikt, ka šāds atbalsts faktiski ietekmē tirdzniecību [...] un ka konkurence faktiski tiek izkropļota, bet tikai pārbaudīt, vai šāds atbalsts var ietekmēt šādu tirdzniecību un izkropļot konkurenci” ⁽¹⁾.
- (60) Pietiek tikai ar faktu, ka atbalsts stiprina kāda uzņēmuma pozīciju salīdzinājumā ar citu tādu uzņēmumu pozīciju, kas konkurē EEZ iekšējā tirdzniecībā, lai secinātu, ka pasākums var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp EEZ līguma līgumslēdzējām pusēm ⁽²⁾.
- (61) Futbola kluba *Sandefjord Fotball* elites komanda 2006. gadā spēlēja Norvēģijas augstākajā divīzijā ar iespēju kvalificēties Eiropas čempionātam. Turklāt profesionāli futbola klubi izvērs saimniecisko darbību vairākos tirgos, nevis tikai piedalās futbola sacensībās, piemēram, darbojas profesionālo spēlētāju pārvietošanas tirgū, reklāmas, sponzorēšanas, preču tirdzniecības vai plašsaziņas līdzekļu tiesību jomā. Atbalsts profesionālam futbola klubam tādējādi, iespējams, stiprina tā pozīciju katrā no šiem tirgiem, no kuriem lielākā daļa var aptvert vairākas EEZ valstis. Kas attiecas uz spēlētāju pārvietošanas tirgu, *Sandefjord Fotball AS* tolaik darbojās – un vēl joprojām darbojas – pārvietošanas jeb transfēra tirgū, potenciāli vervējot spēlētājus no citām EEZ valstīm.
- (62) Tāpēc Uzraudzības iestāde secina, ka šis pasākums var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp EEZ līguma līgumslēdzējām pusēm.

1.6. **Secinājums par atbalsta esību**

- (63) Pamatojoties uz iepriekšminētajiem konstatējumiem, Uzraudzības iestāde secina, ka šis pasākums ir valsts atbalsts EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē.

⁽¹⁾ Spriedums lietā *Itālija/Komisija*, C-372/97, EU:C:2004:234, 44. punkts.

⁽²⁾ Spriedums lietā *Philip Morris Holland BV/Komisija*, C-730/79, EU:C:1980:209, 11.–12. punkts; spriedums lietā *Fesil ASA un Finnjord Smelteverk AS/EBTA Uzraudzības iestāde*, apvienotās lietas E-5/04, E-6/04, E-7/04, EBTA Tiesas ziņojums (2005), 117. lpp., 94. punkts, un spriedums lietā *Libert un citi*, apvienotās lietas C-197/11 un C-203/11, EU:C:2013:288, 76.–78. punkts.

1.7. Atbalsta apjoms

- (64) Kas attiecas uz zemes gabalu 152/96, Uzraudzības iestāde atzīst, ka zonējuma saistības, tostarp stadiona būvniecība, samazina zemes tirgus vērtību ⁽¹⁾. Tomēr, kā paskaidrots iepriekš 50. apsvērumā, konkrētajā gadījumā nevar attaisnot tirgus cenu nulles vērtībā. Pamatojoties uz Uzraudzības iestādes Zemes pārdošanas pamatnostādņu 2.2. iedaļas d) punktu, Sandefjordas pašvaldībai būtu jāpārdod zeme vismaz par tādu cenu, kas sedza tās iegādes izmaksas. Pamatojoties uz to, Uzraudzības iestāde uzskata, ka atbalsta apjoms attiecībā uz šo zemes gabalu ir NOK 1,9 miljoni ⁽²⁾.
- (65) Kas attiecas uz zemes gabalu 152/97, Uzraudzības iestāde atzīmē, ka *Sandefjord Fotball AS* pārdeva uzņēmuma *Sandefjord Fotball Næring AS* – uzņēmuma, kam piederēja zemes gabals 152/97, – akcijas uzņēmumam *Pindsle Property AS* par NOK 40 miljoniem. *Pindsle Property AS* ir privāts uzņēmums, un darījuma laikā tas neietilpa vienā grupā ar *Sandefjord Fotball AS*. Tādējādi pārdošanas darījums tika veikts starp diviem neatkarīgiem uzņēmumiem ⁽³⁾. Uzraudzības iestāde nesaņēma nevienu pārliecinošu pierādījumu tam, ka šis darījums nenotika par tirgus cenu. Attiecīgi Uzraudzības iestāde uzskata, ka tas ir vislabākais pieejamais norādījums uz zemes gabala 152/97 tirgus vērtību.
- (66) Pamatojoties uz iepriekšminēto, Uzraudzības iestāde secina, ka futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* nodotās zemes kopējā tirgus vērtība darījuma laikā bija NOK 41,9 miljoni. Tomēr atbilstoši 2006. gada 28. novembra nolīgumam *Sandefjord Fotball AS* uzņēmās arī vairākas saistības veikt darbus Sandefjordas pašvaldības vārdā. Kā norādīts iepriekš 26. apsvērumā, minēto saistību kopējās aplēstās izmaksas nolīguma parakstīšanas laikā bija NOK 9,5 miljoni. Norvēģijas iestādes paskaidroja, ka, ja nebūtu nolīguma noteikumu, šos darbus būtu veikusi pašvaldība. Attiecīgi Uzraudzības iestāde piekrīt, ka to kopējās izmaksas – kā paredzēts nolīguma parakstīšanas laikā – tiktu atskaitītas no atbalsta apjoma.
- (67) Tāpēc Uzraudzības iestāde secina, ka *Sandefjord Fotball AS* piešķirtā kopējā atbalsta apjoms bija NOK 32,4 miljoni.

2. Procedūras noteikumi

- (68) Saskaņā ar 3. protokola I daļas 1. panta 3. punktu “EBTA Uzraudzības iestādi pietiekamu laiku iepriekš, lai ļautu tai iesniegt savas piezīmes, informē par jebkādiem plāniem piešķirt vai pārveidot atbalstu [...]. Attiecīgā valsts neīsteno tās ierosinātos pasākumus, līdz procedūrā nav pieņemts galīgais lēmums”.
- (69) Par konkrēto zemes nodošanu Uzraudzības iestāde iepriekš netika informēta. Tāpēc Uzraudzības iestāde secina, ka Norvēģijas iestādes nav ievērojušas savas saistības, kas izriet no 3. protokola I daļas 1. panta 3. punkta.

3. Saderība

- (70) Saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, var uzskatīt par saderīgu ar EEZ līguma darbību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas būtu pretrunā kopīgām interesēm.
- (71) Uzraudzības iestāde atzīmē, ka tā vēl nav izdevusi pamatnostādnes, kas attiecas uz valsts atbalstu sporta infrastruktūras būvniecībai. Tāpēc konkrēto pasākumu novērtēs tieši saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

⁽¹⁾ Sk. arī 2015. gada 10. jūnija Lēmuma Nr. 225/15/COL par iebildumu necelšanu attiecībā uz atbalstu, kas saistīts ar zemes nodošanu futbola klubam *Vålerenga Fotball*, 31. punktu.

⁽²⁾ Sandefjordas pašvaldība iegādājās zemi, kas vēlāk tika sadalīta zemes gabalos 152/96 un 152/97 par NOK 3,7 miljoniem. Vērtība NOK 1,9 miljoni izriet no šīs summas sadalījuma atbilstoši abu zemes gabalu attiecīgajiem izmēriem.

⁽³⁾ To apliecina arī neatkarīga eksperta novērtējuma trūkums. Saskaņā ar Norvēģijas uzņēmējdarbības tiesībām tas ir nepieciešams attiecībā uz darījumiem starp vienas grupas uzņēmumiem.

- (72) Atbilstoši atbalsta piešķiršanas laikā atzītajai praksei Uzraudzības iestādes novērtējuma pamatā ir šādi apsvērumi:
- Vai atbalsta pasākums ir vērsts uz skaidri noteiktu mērķi kopīgās interesēs?
 - Vai atbalsts ir labi izstrādāts, lai sasniegtu kopīgo interešu mērķi, t. i., vai ierosinātais atbalsts ir vērsts uz tirgus nepilnības novēršanu vai citu mērķi? Konkrētāk:
 - Vai valsts atbalsts ir atbilstošs instruments?
 - Vai ir stimulējoša ietekme, t. i., vai atbalsts maina uzņēmumu rīcību?
 - Vai atbalsta pasākums ir samērīgs, t. i., vai tādas pašas izmaiņas rīcībā varētu panākt ar mazāku atbalstu?
 - Vai konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību ir ierobežota tā, lai kopējā ietekme būtu pozitīva?
- (73) Iepriekšminētie jautājumi tiks aplūkoti turpmākajos punktos.

3.1. *Mērķis kopīgās interesēs*

- (74) Uzraudzības iestāde vispirms atzīmē, ka sporta veicināšana EEZ līgumā nav tieši norādīta kā kopīgs mērķis. Tomēr sporta veicināšanu var uzskatīt par daļu no izglītības, apmācību un jaunatnes, kā arī sociālās politikas veicināšanas. Ciešāku sadarbību šajās jomās uzskata par EEZ mērķi, kā noteikts EEZ līguma 1. un 78. pantā. Šis ciešākās sadarbības aspekti sīkāk definēti EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības. Minētā protokola 4. panta nosaukums ir "Izglītība, apmācība, jaunatne un sports", un tajā paredzēta, piemēram, līgumslēdzēju pušu līdzdalība "Eiropas Izglītības sporta gadā 2004". Tas uzskatāmi parāda ciešo saikni starp sporta veicināšanu un EEZ līgumā noteiktajiem mērķiem.
- (75) Šī interpretācija ir saderīga ar Eiropas Komisijas (turpmāk tekstā – "Komisija") pieeju. Eiropas Savienībā sporta veicināšana īpaši ir norādīta LESD 165. pantā, kas tika ieviests ar Lisabonas līgumu. Tomēr arī pirms Lisabonas līguma Komisija atzina tās nozīmes specifiku, kāda ir sportam Eiropas sabiedrībā, pamatojoties uz brīvprātīgo personu vadītām struktūrām, attiecībā uz veselību, izglītību, sociālo integrāciju un kultūru. Kopš Lisabonas līguma stāšanās spēkā sporta veicināšana ir atzīta arī kā ieguldījums stratēģijas "Eiropa 2020" vispārējos mērķos, uzlabojot nodarbinātību un mobilitāti, jo īpaši īstenojot darbības, kas veicina sociālo iekļaušanu sportā, izglītībā un apmācībā, kā arī ar šo jomu palīdzību.
- (76) Ņemot vērā iepriekšminēto, Uzraudzības iestāde secina, ka izglītības, apmācības un jaunatnes attīstības veicināšana ar sporta palīdzību ir mērķis kopīgās interesēs. Uzraudzības iestāde arī atzīmē, ka sporta infrastruktūras finansējums var gūt labumu arī no Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas, ja ir ievēroti konkrēti nosacījumi. Arī tas uzskatāmi parāda, ka sporta veicināšana, tostarp sporta infrastruktūras būvniecība, ir mērķis kopīgās interesēs.

3.2. *Atbilstošais instruments*

- (77) Lai novērtētu, vai valsts atbalsts ir efektīvs, lai sasniegtu noteikto kopīgo interešu mērķi, Uzraudzības iestādei vispirms ir jānosaka un jādefinē risināmā problēma. Valsts atbalstu vajadzētu izmantot situācijās, kurās atbalsts var nodrošināt tādu materiālo uzlabojumu, kādu tirgus viens pats nevar sniegt. Turklāt ierosinātajam atbalsta pasākumam jābūt atbilstošam instrumentam, ar ko sasniegt noteikto kopīgo interešu mērķi.

- (78) Ir atzīts, ka Norvēģijā ir tirgus nepilnība saistībā ar futbola stadionu nodrošināšanu, jo trūkst komercieguldījumu stadionos, kas strukturāli nes zaudējumus, jo to ieņēmumi ir nepietiekami, lai segtu ieguldījumu izmaksas (¹).
- (79) Turklāt Norvēģijas iestādes ir uzskatāmi parādījušas, ka Sandefjordā patiesi bija vajadzīgs jauns stadions. To apliecināja kapacitātes problēmas esošajā pašvaldības stadionā pasākuma īstenošanas laikā un tas, ka vecais stadions vairs neatbilda Norvēģijas Futbola asociācijas licencēšanas prasībām. Visbeidzot, ņemot vērā to, ka stadiona infrastruktūra bija nerentabla, ieguldījumu piesaistīšanai bija vajadzīgs valsts atbalsts.
- (80) Ņemot vērā šo pamatojumu, Uzraudzības iestāde secina, ka valsts atbalsts bija atbilstošs instruments.

3.3. Stimulējoša ietekme

- (81) Uzraudzības iestāde var atzīt valsts atbalstu par saderīgu ar EEZ līguma darbību tikai tad, ja tam ir stimulējoša ietekme. Stimulējoša ietekme rodas, ja atbalsts pamudina labuma guvēju mainīt savu rīcību, veicinot noteikto kopīgo interešu mērķi, izmaiņas rīcībā, ko tas neveiktu bez atbalsta palīdzības.
- (82) Uzraudzības iestāde vispirms atzīmē, ka stadiona būvniecība netiktu uzsākta pirms konkrētās zemes nodošanas.
- (83) Turklāt Norvēģijas iestāžu sniegtā informācija liecina, ka *Sandefjord Fotball AS* nevarētu finansēt stadiona būvniecību bez valsts atbalsta, jo futbola klubam nebija ne finansiālo līdzekļu, ne iespēju aizņemties pietiekami daudz līdzekļu, lai segtu trūkstāmo summu. Futbola kluba paša finansiālais ieguldījums stadiona būvniecībā jau bija maksimālais iespējamais ieguldījums (²).
- (84) Pamatojoties uz iepriekšminēto, Uzraudzības iestāde secina, ka atbalsta pasākumam bija stimulējoša ietekme.

3.4. Proporcionalitāte

- (85) Valsts atbalstu uzskata par samērīgu, ja atbalsta apjoms ir ierobežots uz minimumu, kas nepieciešams, lai sasniegtu noteikto kopīgu interešu mērķi. Uzraudzības iestāde savā proporcionalitātes novērtējumā parasti pamatojas uz attaisnoto izmaksu un atbalsta maksimālās intensitātes jēdzieniem.
- (86) Kā norādīts iepriekš 67. apsvērumā, futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* piešķirtā atbalsta kopsumma ir NOK 32,4 miljoni. Lai novērtētu atbalsta intensitāti, šis rādītājs ir jāaplūko attiecībā pret attaisnotajām ieguldījumu izmaksām. Uzraudzības iestāde uzskata, ka futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* Sandefjordas pašvaldības vārdā radītie izdevumi, kas tika atņemti no atbalsta summas – sk. iepriekš 66. apsvērumu –, nevar veidot daļu no attaisnotajām izmaksām. Tāpēc kopējās ieguldījumu izmaksas NOK 110 miljonu apmērā ir jāsamazina par NOK 9,5 miljoniem. Līdz ar to attaisnotās ieguldījumu izmaksas ir NOK 100,5 miljoni, un attiecīgā atbalsta intensitāte ir 32 %. Uzraudzības iestāde atzīmē, ka šāda atbalsta intensitāte drīzāk ir zema un ka pārējo ieguldījumu finansēja labuma guvējs – *Sandefjord Fotball AS*.
- (87) Tomēr atbalsta intensitāti var novērtēt arī, ņemot vērā sociālos ieguvumus, kas saistīti ar stadiona infrastruktūru. Kā norādīts iepriekš I iedaļas 5.3. punktā, stadionu dažādām neprofesionālām vajadzībām izmanto daudzi lietotāji, tostarp amatieru sporta komandas un skolas. Kopumā šie nekomerciālie izmantošanas veidi atbilst vairāk nekā 50 % no stadiona kopējā izmantojuma.

(¹) Sk. arī 2015. gada 10. jūnija Lēmuma Nr. 225/15/COL par iebildumu necelšanu attiecībā uz atbalstu, kas saistīts ar zemes nodošanu futbola klubam *Vålerenga Fotball*, 65. apsvērumu.

(²) Sk. jo īpaši informāciju, kas sniegta dokumenta Nr. 699518 29. lpp.

- (88) Turklāt Uzraudzības iestāde atzīmē, ka stadiona infrastruktūra zināmā mērā ir daudzfunkcionāla, apvienojot futbola stadionu ar viegatlētikas laukumu, fitnesa centru un vairākām citām iekšējām. Tas palielina iespējas izmantot stadionu nekomerciālām vajadzībām. Visbeidzot, Uzraudzības iestāde atzīmē, ka elites komanda maksā tirgus nomas maksu par stadiona izmantošanu (sk. arī II iedaļas 3.5. punktu), turpretī amatieru klubiem un citiem nekomerciāliem lietotājiem stadions ir pieejams bez maksas. Tas papildus uzsver sociālo ieguldījumu, ko stadions sniedz sabiedrībai.
- (89) Pamatojoties uz iepriekšminēto, Uzraudzības iestāde secina, ka atbalsta pasākums ir samērīgs.

3.5. Nav pārmērīgu konkurences un tirdzniecības izkropļojumu

- (90) Lai atbalsts būtu saderīgs ar EEZ līguma darbību, jāierobežo atbalsta pasākuma negatīvā ietekme saistībā ar konkurences izkropļojumiem un ietekmi uz tirdzniecību starp līgumslēdzējām pusēm, kā arī pozitīvajai ietekmei jābūt lielākai attiecībā uz ieguldījumu kopīgu interešu mērķa sasniegšanā.
- (91) Sākumā Uzraudzības iestāde atzīmē, ka ar konkrēto valsts atbalstu finansētais stadions galvenokārt paredzēts vietējiem un reģionāliem pasākumiem. Infrastruktūra nav vērsta uz starptautisku pasākumu piesaistīšanu, nav arī paredzēts, ka to intensīvi izmantos jebkādi komercietotāji, izņemot *Sandefjord Fotball* elites komandu.
- (92) Elites komanda maksā nomas maksu par stadiona izmantošanu. Pašreizējie nomas nosacījumi pamatojas uz vienošanos ar stadiona privātīpašniekiem. Tādējādi var pieņemt, ka nomas maksa atbilst tirgus nosacījumiem. To apstiprina arī raksturīgo stadiona nomas maksu (ko maksā citi klubi) salīdzinājums, kuru iesniedza Norvēģijas iestādes (sk. iepriekš 36. apsvērumu).
- (93) Uzraudzības iestāde arī atzīmē, ka atbalsta intensitāte ir zema, un attiecīgais *Sandefjord Fotball AS* devums ieguldījumu izmaksās papildus samazina izkropļojumu risku.
- (94) Visbeidzot, *Sandefjord Fotball AS* veiktās saimnieciskās darbības tikai ļoti ierobežoti ietekmē tirdzniecību un konkurenci EEZ, jo klubs ir vietējas nozīmes klubs. Tā bijēšu tirdzniecības, preču tirdzniecības, sponsorēšanas un reklāmas darbības galvenokārt ir vērstas uz vietējo sabiedrību un Vestfoldas novadu. Arī tā darbības spēlētāju tirgū ir ļoti ierobežotas un koncentrētas uz Norvēģiju. Visbeidzot, *Sandefjord Fotball AS* nekādi tieši neietekmē televīzijas apraides tiesību komercializāciju, ko centralizēti pārvalda Norvēģijas Futbola asociācija, un jebkurā gadījumā saņem no tām tikai ļoti ierobežotus ieņēmumus.
- (95) Tāpēc Uzraudzības iestāde secina, ka jebkādi konkurences un tirdzniecības izkropļojumi, ko rada atbalsta pasākums, ir ierobežoti.

3.6. Rezumējums un secinājums

- (96) Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto novērtējumu, Uzraudzības iestāde ir rezumējusi paziņotā pasākuma pozitīvo un negatīvo ietekmi. Uzraudzības iestāde secina, ka izkropļojumiem, kas izriet no atbalsta pasākuma, nav nelabvēlīgas ietekmes uz tirdzniecības apstākļiem tādā apjomā, kas būtu pretrunā kopīgām interesēm.

4. Secinājums

- (97) Pamatojoties uz Norvēģijas iestāžu sniegto informāciju, Uzraudzības iestāde secina, ka zemes nodošana ir valsts atbalsts EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē. Uzraudzības iestāde secina, ka šis atbalsts ir saderīgs ar EEZ līguma darbību,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* piešķirtais valsts atbalsts ir saderīgs ar EEZ līguma darbību atbilstoši tā 61. panta 3. punkta c) apakšpunktam.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Norvēģijas Karalistei.

3. pants

Autentisks ir tikai lēmuma teksts angļu valodā.

Briselē, 2015. gada 23. septembrī

EBTA Uzraudzības iestādes vārdā –

priekšsēdētājs

Sven Erik SVEDMAN

Kolēģijas locekle

Helga JÓNSDÓTTIR
